

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Den stærke Udvikling, som Købstaden Aarhus alt i en Række af Aar er undergaaet, har bevirket, at der har fundet en stedse stigende Forøgelse Sted af de med Embedet som Byfoged, By- og Raadstue-skriver i Købstaden forbundne Forretninger, og Forholdene have efterhaanden udviklet sig saaledes, at det maa erkendes at være uoverkommeligt for en Enkeltmand paa fyldestgørende Maade at varetage det nævnte Embede.

Til nærmere Oplysning i saa Henseende skal man henvise til den som Bilag høsttrykte Oversigt. Det vil af denne ses, at Købstadens Indbyggerantal, der i 1870 var 15,025, allerede i 1880 var steget til 24,831 og i 1890 til 33,306, og hertil kan endnu føjes, at det ved en ved Borgmesterkontoret i Januar d. N. foretagen summarisk Optælling af Mandtalslisterne har vist sig, at Indbyggertallet paa dette Tidspunkt var gaaet op til 36,465, deri ikke indbefattet det tjenestegørende værnepligtige Mandstab. Da intet tyder paa, at denne Stigning har kulmineret, men Forholdene tværtimod lade formode, at der fremdeles vil foregaa en Tilvækst af Indbyggertallet, vil det Tidspunkt saaledes neppe være fjernt, da Købstadens Befolkning naar op til eller over 40,000.

Af Oversigten vil det ligeledes ses, at Antallet af de judicielle Forretninger i Købstaden i det hele har fulgt Skridt med det stigende Indbyggertal, og at navnlig Antallet af de ordinære og ekstraordinære civile Sager samt af Justitsagerne og de offentlige Politisager nu er mere end dobbelt saa stort som for 20 Aar siden, ligesom en Sammenligning af disse Tal med de statistiske Opgivelser, der knyttedes til Lovforslaget om Jurisdiktionsforandringer i Københavns Amt (Rigsdagstidende 1881—82 Till. A. Sp. 3119—20) vil vise, at det tidligere Københavns Amts søndre Birk, som dog nu er delt i Jurisdiktioner Frederiksberg Birk og Københavns Amts søndre Birk, saaledes at Forretningerne i den førstnævnte Jurisdiktion atter ere delte mellem Birkedommeren og Straffedommeren, ikke ved det paagældende Lovforslags Forelæggelse frembød større Overbeholdelse for Embedsmanden, end Tilfældet nu er med Retsbetjentembedet i Aarhus, og at navnlig Justits- og Politisagernes Antal er betydelig større i Aarhus, end det var i førstnævnte Jurisdiktion.

Da de ved dette Embede foreliggende Forhold uimodstgeligt afføde betydelige Ulemper, efter som Nødvendigheden fører med sig, enten at Embedsmanden ikke i saa stort Omfang som ønskeligt tager personlig Del i Forretningerne, eller at disses Besørgelse foregaaer paa en mere summarisk Maade end helbigt for det offentlige og de private's Lær, har Ministeriet anset det paatrævet at fremkomme med Forslag til en Forandring af de bestaaende Jurisdiktionsforhold. At en saadan vil medføre forøgede Udgifter for Statskassen er uundgaeligt; men paa den anden Side har den stigende Udvikling tilført Statskassen betydelige Indtægter ved Gebyrerne for de ved Embedet forefaldende Forretninger. Disse Gebyrbeløb udgjorde i Femaaret fra 1869—70 til 1874—75 ifkun ca. 21,000 Kr.; men i Femaaret fra 1880—81 til 1884—85 have de udgjort ca. 56,000 Kr. og i Femaaret fra 1890—91 til 1894—95 ca. 73,000 Kr. Ministeriet har derfor udarbejdet det foranstaaende Forslag, der er affattet i væsentlig Overensstemmelse med Lovens af 5te April 1888 om Ansættelse af en Straffedommer i Frederiksberg Birk. Under de med Hensyn til Lovforslaget foretagne Forarbejder har Ministeriet vel været betænkt paa, om ikke Fordelingen af de med det nuværende Embede forbundne Forretninger mellem de tvende fremtidige Embeder kunde foretages paa en anden Maade, end det efter Forslaget vil ske, idet det fremtidige Byfogedembede selv efter Borttagelsen af de til Straffedommerembedet henlagte Forretninger synes fremdeles at ville blive et stort og omfattende Embede og, saa vidt ses, en Del større end det nye Straffedommerembede; men naar man desuagtet er bleven staaende ved det foreliggende Forslag, er dette navnlig sket under Hensyn til det af Folketinget over for Delingen af Københavns Amts søndre Birk hævede Standpunkt, at Straffedommer- og Politimesterforretningerne ikke bør samles hos een Embedsmand. Dette Hensyn vilde vanfælig kunne fyldestgøres ved en anden Ordning end den foreslaaede, for hvilken ogsaa den nuværende Embedsmand har udtalt sig, og som jo medfører den Fordel, at den tilvejebringer Betingelserne for, at den vigtige kriminelle Retspleje kan fremmes med størst mulig Hurtighed og Energi. Under Hensyn til den foreliggende Overensstemmelse mellem den ved Lovforslaget